

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група УЈЕДИЊЕНИ – ССП, ПСГ, ПРЕОКРЕТ, СЛОГА

4. април 2023. године

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: **С 4 .04. 2023**

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-688/23		

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О КОНЦЕСИОНИМ ИСТРАЖИВАЊИМА И ЕКСПЛОАТАЦИЈИ РУДНОГ БЛАГА** са предлогом да се узме у претрес.

За представника предлагача одређује се народни посланик Проф. др Јанко Веселиновић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Маријика Тепић

Борко Стефановић

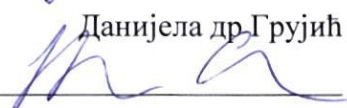
Јелена Милошевић

Далибор Јекић

Данијела др Грујић

Ђорђо Ђорђић

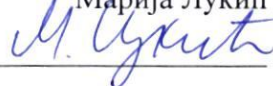
Жељко Веселиновић

Проф. др Владимир Обрадовић

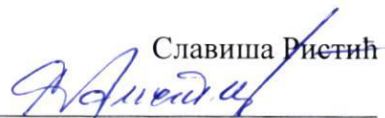
Марија Лукић

Татјана Пашић

Славиша Риетић

Натан Албахари

Natan Albi

Анна Орег

Anna Oreg

Павле Грбовић

P. Grbovic

Проф. др. Јанко Веселиновић

Janko Veselinovic

ЗАКОНА О КОНЦЕСИОНИМ ИСТРАЖИВАЊИМА И ЕКСПЛОАТАЦИЈИ РУДНОГ БЛАГА

Глава прва

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Одредбе овог Закона односе се на истраживање и експлоатацију рудног блага, које се налази испод топографске коте земљишта, у литосфери Републике Србије.

Овим законом уређује се комерцијално управљање рудним благом као и њиховим истраживањем и експлоатацијом, издавањем дозволе за истраживање и закључењем концесионог уговора за експлоатацију, дефинишу врсте концесионих накнада, инспекцијски и технички надзор, привредни преступи и прекршајне одредбе, као и друга питања.

Рудно благо и ограничења инвеститора

Члан 2.

Рудно благо је природно богатство од јавног интереса за Републику Србију, има њену посебну заштиту, а користи се под условима и на начин који је прописан овим законом.

Рудно благо је у власништву Републике Србије.

Рудним благом, у смислу овог Закона, сматрају се минералне сировине и руде које се налазе у чврстом, течном или гасовитом стању у лежишту, у наносима, јаловиштима, топионичкој шљаци или природним растопинама (у даљем тексту; рудно благо).

Рудно благо се експлоатише искључиво на основу потписаног концесионог уговора.

Рудним благом, у смислу овог закона сматрају се следеће руде: нафта, гас, злато, сребро, бакар, руде гвожђа, литијум, платина, кобалт, олово, алуминијум, калај, цинк, никал, молибден, паладијум, родијум, телур, магнезијум, галијум, германијум, манган, индијум, уранијум, као и друге руде којима се тргује на међународним берзама.

Република Србија задржава суверенитет и сва суверена права над рудним благом.

Експлоатација рудног блага врши се првенствено подземним методама, осим постојећих површинских копова који се више не смеју проширивати по површини, осим уз посебно одобрење и услове, који се дефинишу новим концесионим уговором.

Забрањено је истраживање, ископавање и експлоатисање рудног блага ако нису обезбеђени поуздани методи и процеси, којима би се сачувала животна средина. Забрањено је истраживање, ископавање и експлоатисање рудног блага које би утицало на квалитет вода, као и пољопревредног земљишта у околини истражног простора. Ископавањем и експлоатацијом руда у Србији не могу се бавити компаније које су доказано утицали на значајно угрожавање животне средине код нас или у свету.

Током истраживања и експлоатације рудног блага, инвеститор мора предузети све мере како би спречио :

- 1) загађење површинских и подземних вода;
- 2) загађење површине земљишта;
- 3) угрожавање живота и здравља становника Републике Србије, као и свих биљних и животињских врста.

Након добијања рудног блага на површини, као и његове припреме, сав извађени, а преостали геолошки материјал, мора се вратити у празан подземни руднички простор, у складу са у пројекту одобреном року.

Значење појединих израза

Члан 3.

Ови изрази имају следеће значење:

- 1) Министарство значи министарство надлежно за геологију и рударство;
- 2) Национална агенција за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага, значи правно лице са јавним овлашћењима која самостално и независно обавља послове у оквиру делокруга и надлежности одређених овим законом и другим прописима везаним за примену овог закона (у даљем тексту: Национална агенција);
Национална агенција, представља правно лице, које је пријављено Комисији Европске Уније. Национална агенција оснива се посебним законом;
- 3) Датум ступања концесионог уговора на снагу значи датум када је и задња уговорна страна потписала концесиони уговор у складу са овим законом;
- 4) Дозвола значи дозволу за истраживање рудног блага ради закључења концесионог уговора коју је на основу јавног надметања/тендера, добио један или више инвеститора који су испунили унапред прописане услове за доделу дозволе и на основу које инвеститор/и имају право на директно закључење концесионог уговора под условима изричито прописани овим Законом;
- 5) Експлоатација рудног блага значи:
  - (1) добијање руде на површини, из лежишта;
  - (2) припрему руде;

- (3) транспорт руде, када је у технолошкој вези са одобреним експлоатационим пољем или лежиштем;
- (4) складиштење руде.
- 6) Експлоатационо лежиште значи полигон са координатама угаоних тачака омеђен део подземне геолошке формације, пројектоване на површину са локацијским условима, ограничен је најмањом дужином (повлата) и највећом дужином (подина) производње рудног блага, има важеће локацијске дозволе добијене од тела надлежног за просторно планирање и уређење. Површина се приказује у km^2 ;
- 7) Експлоатационо поље значи, једно или више експлоатационих лежишта, на различитим дубинама експлоатације, различите површине, просторне оријентације и облика, као и различите врсте или квалитета рудног блага које се производи;
- 8) Инвеститор значи једно или више правних или физичких лица који су у складу са овим Законом, добили дозволу и који је/су склопили концесиони уговор у складу са овим Законом;
- 9) Истицање значи свако ослобађање подземних флуида из комплекса геолошких формација;
- 10) Геолошка структура/формација значи литостратиграфску јединицу унутар које је могуће утврдити и картирати различите слојеве стена које садрже комерцијалне резерве рудног блага;
- 11) Геолошко истраживање рудног блага значи свака геолошка процена, истражне радове и делатности који су дефинисани као такви у одобреним геолошким и рударским пројектима и програмима рада, којима је сврха да утврде постојање, положај и облик лежишта рудног блага, њихова количина, услови производње и то:
- (1) геофизичка и друга геолошка снимања, интерпретације, као и прикупљање података и њихова кабинетска обрада;
- (2) бушење и други радови којима се врши узорковање геолошког материјала, скретање, опремање, испитивање, привремено напуштање или ликвидација истих;
- (3) куповина или набавка оних роба, услуга, материјала и опреме који су потребни за реализацију претходно (у подтачкама (1) и (2)) наведених радова;
- 12) Истражни простор је полигон са координатама угаоних тачака омеђен део површине. То је део геолошке средине у оквиру које се изводе геолошка истраживања. Истражни простор је, поред координата на површини, одређен и ограничен дубински: најмањом и највећом дужином истраживања, тако да представља део простора литосфере, који је након спроведеног јавног надметања/тендера, дозволом одређен за истраживање одређене врсте рудног блага (у даљем тексту: истражни простор). Површина се приказује у km^2 ;
- 13) Лежиште значи полигон са координатама угаоних тачака омеђени део подземне геолошке формације, пројектоване на површину, а представљен је било којом седиментном, магматском или метаморфном стеном, која садржи природне комерцијалне количине рудног блага, ограничено најмањом дужином (повлата) и највећом дужином (подином). Површина се приказује у km^2 ;

- 14) Истражни трошкови значе све признате трошкове, од Националне агенције које ће инвеститор потрошити у оквиру извођења геолошких истражних радова по одобреној: дозволи, геолошком пројекту и осталим одобреним пројектима;
- 15) Комерцијално откриће значи свако откриће или низ открића придобивих резерви рудног блага утврђених Елаборатом о резервама за свако лежиште, које на основу овог Закона оправдавају експлоатацију у откривених резерви рудног блага;
- 16) Концесија значи право на истраживање и експлоатацију који се, на основу овог Закона, додељује једном или више инвеститора којима је претходно одобрена дозвола за извођење геолошких истражних радова, а након испуњења свих услова за проглашење открића комерцијалним у оквиру концесионог уговора;
- 17) Корективне мере значе мере које се предузимају за исправљање већих неправилности или за затварање места на којем долази до истицања подземних флуида, како би се спречило или зауставило истицање флуида из дубљих геолошких формација;
- 18) Надлежно државна тела значе Влада Републике Србије, министарства, Национална агенција, Државни инспекторат, или било које тело или институција Републике Србије надлежно за истраживање и експлоатацију рудног блага и активностима и пословима који су повезани са истим;
- 19) Накнада значи све накнаде које инвеститор, у складу са овим законом и детаљима дефинисаним у дозволи и концесионом уговору плаћа за коришћење површине истражног простора, површине производног лежишта, заштитног простора, као и произведеног рудног блага, а сва питања везана за накнаде утврђују се овим законом и посебним законом;
- 20) Повезано друштво значи правно лице које директно или посредно контролише (или је под контролом) једне од страна у уговору или неко друго правно лице које је директно или индиректно под контролом неког другог правног лица, које директно или индиректно контролише једну (или је под контролом једне) од страна у концесионом уговору, а подразумева се да ће контрола значити да једно правно лице поседује више од педесет посто (50%) власништва са правом гласа, уколико друго правно лице:
  - (1) издаје акције,
  - (2) издаје права контроле, или
  - (3) издаје права учешћа, ако друго правно лице нема више од 20% гласова.
- 21) Геолошки и/или Рударски привредни субјект значи једну или више правних лица са седиштем или подружницама у Републици Србији, регистрованој код надлежног тела, за обављање геолошких истраживања и експлоатацију рудног блага;
- 22) Рударски објекти и постројења значе сви објекти, постројења, опрема, алати, уређаји и инсталације који се користе код извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага;
- 23) Рударски радови значе сви рударски радови који се изводе у сврху геолошких истраживања и експлоатације рудног блага према дозволи и концесионом уговору;
- 24) Концесиони уговор значи уговор који се закључује између Владе Републике Србије и инвеститора након издавања дозволе, у складу са одредбама овог закона;

- 25) Уговорне стране значе са једне стране Влада Републике Србије а са друге стране инвеститор/и у складу са финансијским уделом сваког од њих у концесионом уговору;
- 26) Трошкови геолошких истраживања, експлоатације и рударских радова значе сви признати трошкови и издаци на које инвеститор имао право везано за геолошка истраживања, експлоатацију и рударске радове према одобреним геолошким и рударским пројектима и плановима, као и добијеној дозволи и концесионим уговором;
- 27) АТС – Акредитационо тело Србије је институција за акредитацију у Републици Србији која утврђује, између осталог, компетентност тела за оцењивање усаглашености за обављање послова сертификације система менаџмента по захтевима стандарда СРПС ИСО 9001, а нарочито система менаџмента по захтевима стандарда СРПС ИСО 14001 (животна средина) и система менаџмента по захтевима стандарда СРПС ИСО 45001 (безбедност и здравље).

Власништво над резервама рудног блага, подацима и документацијом

Члан 4.

Резерве рудног блага у лежиштима која се налазе, у Републици Србији, унутар подручја на ком Република Србија има суверенитет, јурисдикцију и суверена права, искључиво су власништво Републике Србије.

Право власништва и друга стварна прева трећих физичких и/или правних лица на земљишту не подразумева право власништва на рудно благо и право извођења геолошких истраживања и других рударских радова.

Република Србија има искључиво право на истраживање и експлоатацију рудног блага које може пренети на треће правно лице под условима прописаним овим законом.

Власништво на експлоатисаним рудним благом, односно подела њихових количина утврђује се посебним законом и концесионим уговором у складу са одредбама овог и других закона.

Министарство и Национална агенција ће пратити стање резерви рудног блага и располагати истим у оквиру својих надлежности.

Република Србија има искључива права власништва над подацима и документацијом створеном током геолошких истраживања и експлоатацијом рудног блага, док инвеститор има сва права неограниченог коришћења у време трајања дозволе и потписаног концесионог уговора.

Глава друга

2. НАДЛЕЖНОСТИ И ПРАВА

Надлежности Министарства

Члан 5.

Надлежности Министарства су:

- 1) Припрема и организује презентацију ради упознавања потенцијалних инвеститора, са рудним благом и његових потенцијала у Републици Србији;
- 2) Спровођење јединственог поступка јавног надметања/тендера за издавање дозволе и склапање концесионог уговора;
- 3) Припрема прописа у вези геолошких истраживања и експлоатације рудног блага;
- 4) Послове и обавезе из члана 57. став 2. овог закона.

Надлежности Националне агенције

Члан 6.

Надлежности Националне агенције за технички надзор рада инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага, су:

- 1) Израда предлога подзаконских прописа, које доставља Влади Републике Србије на усвајање:
  - (1) Типски концесиони уговор;
  - (2) Поступак јавног надметања/тендера;
  - (3) Критеријуме за избор најповољнијег понуђача/инвеститора;
  - (4) Поступак узорковања рудног блага.
- 2) Учествује у припреми и организовању презентација ради упознавања заинтересованих инвеститора са потенцијалом рудног блага одређених подручја Републике Србије;
- 3) Давање предлога Министарству за доношење одлуке о реализацији јавног надметања/тендера за избор најповољнијег понуђача/инвеститора за издавање дозволе и склапање концесионог уговора;
- 4) Учешће у реализацији јединственог поступка за издавање дозволе и закључење концесионог уговора;
- 5) Утврђивање трошкова за геолошка истраживања и експлоатације рудног блага, праћење израде и преузимање техничке и новостворене документације на истражном простору и експлоатационом лежишту/пољу;
- 6) Учешће у осигуравању услова за ефикасно извршавање права и обавеза инвеститора на основу издатих дозвола и склопљених концесионих уговора;
- 7) Праћење трендова и међународних стандарда геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осигуравање њихове примене;
- 8) Учешће у изради извештаја о извршеним обавезама инвеститора на основу издате дозволе и склопљеног концесионог уговора;
- 9) Учешће у праћењу извршавања обавеза инвеститора на основу дефинисаних концесионих накнада;
- 10) Учешће у контроли одобрених трошкова по дозволи и концесионом уговору у сврху враћања одобрених трошкова;

- 11) Сарадња и пружањ помоћи инвеститору и координацију између инвеститора и надлежних државних органа при добијању других дозвола потребних за извршавање обавеза инвеститора на основу дозволе и склопљеног концесионог уговора;
- 12) Сарадња и пружање помоћи инвеститору у сврху решавања имовинско-правних односа за катастарско замљиште унутар истражног простора и/или експлоатационог лежишта/поља;
- 13) Израда и дистрибуција извештаја о свим општим тешкоћама са којима се сусрећу инвеститори приликом приступа или реализације активности истраживања и/или експлоатације рудног блага, уз поштовање пословне тајне;
- 14) На основу усмених, а обавезно писаних обавештења од инвеститора, дневно прати реализацију геолошких и рударских пројеката, као и осталих рударских радова;
- 15) Да реализује технички надзор над активностима извођења геолошких истраживања и рударских радова, током експлоатације, као и узорковање производње рудног блага, у складу са дозволом, склопљеним концесионим уговором, одредбама овог Закона и одредбама других посебних прописа.
- 16) Сарађује са надлежним државним телима у оквиру њихове надлежности;
- 17) Овлашћена је у свако доба, за време трајања дозволе и закљученог концесионог уговора, затражити било које податке или информације од инвеститора везане за извршење обавеза у складу са условима дозволе и одредбама закљученог концесионог уговора, у складу са одредбама овог Закона и других посебних прописа, а инвеститор је исте дужан доставити Министарству и Националној агенцији у примереном року.

Правна заштита

Члан 7.

Одлуке Владе Републике Србије, Министарства и Националне агенције донете у складу са овим Законом извршне су. Жалба не одлаже извршење. Против одлука Владе Републике Србије, Министарства и Националне агенције незадовољна страна може покренути управни спор пред надлежним судом.

У случају повреде одредби овог закона и/или било којег другог прописа Републике Србије и о случају непоступања у складу са одлукама Владе Републике Србије, Министарства и Националне агенције, односно непридражавања услова из дозволе и одредби потписаног концесионог уговора Министарство ће инвеститора упозорити обавештењем, писаним путем.

У обавештењу из става 2. овог члана наводе се све повреде почињене од стране инвеститора и рок за њихово отклањање. Рок за отклањање повреда, из става 2. овог члана је хитан, а најдуже 60 дана од датума пријема упозорења. Инвеститор има право на продужење рока од 60 дана, ако је доказао да не може исти реализовати из објективних разлога, за које мора доставити писане доказе.

Од датума пријема писаног упозорења од Министарства и/или Националне агенције, инвеститору је забрањено да настави радове и активности које су наведене у писном упозорењу, што је одређено посебним Законом.

У случају да инвеститор не отклони повреде на које је упозорен, у року из става 3. овог члана, Влада Републике Србије, Министарство и Национална агенција, имају право укинути дозволу и раскинути концесиони уговор.

Ограничења за остваривање права

Члан 8.

Право учешћа у јавном надметању/тендеру имају геолошки/рударски привредни субјекти одређени овим законом.

Права из члана 1. овог члана не може остварити геолошки/рударски инвеститор:

- 1) Који има неподмирена дуговања на основу:
  - (1) јавних давања;
  - (2) неплаћених концесионих накнада за експлоатисано рудно благо;
  - (3) неплаћених накнада за коришћење шума и/или шумског земљишта, односно прољопривредног земљишта у сврху експлоатације рудног блага;
  - (4) незаконито истраживање и/или експлоатацију рудног блага или неиспуњених обавеза у санацији истражног простора или производног лежишта/поља и заштити животне средине.
- 2) Којем је оснивач или суоснивач физичко или правно лице које има неподмирена дуговања по основама наведеним у ставу 2. тачка 1. овог члана;
- 3) Постоје докази да је у нашој земљи или иностранству у последњих 10 година правоснажно осуђивано због нарушавања или уништавања животне средине или угрожавања здравља људи.

Право из става 1. овог члана може остварити геолошки/рударски привредни субјект који нема препреке из става 2. овог члана, а исти се доказује:

- 1) Потврдом Пореске управе о непостојању дуга којом се доказује да геолошки/рударски привредни субјект нема неподмирених дуговања на основу јавних давања у Републици Србији;
- 2) Потврдом Државног инспектората да физичко лице или правни субјект није вршио незаконито истраживање и/или експлоатацију рудног блага;
- 3) Потврдом Министарства надлежног за геологију и рударство и Министарства надлежног за финансије, којом се доказује да геолошки/рударски привредни субјект нема неподмирена дуговања на основу концесионих накнада за експлоатацију рудног блага у Републици Србији;
- 4) Потврдом тела надлежног за управљање државном имовином као правног лица са јавним овлашћењима да геолошки/рударски привредни субјект нема неподмирена дуговања на

основу коришћења шума и/или шумског земљишта, односно пољопривредног земљишта у сврху геолошких истраживања и експлоатације рудног блага у Републици Србији;

- 5) Потврдом Министарства надлежног за заштиту животне средине да геолошки/рударски привредни субјект нема неиспуњених обавеза у санацији истражног простора или експлоатационог лежишта/поља и заштити животне средине.

Право из става 1. овог члана може остварити и геолошки/рударски привредни субјект са седиштем у Републици Србији, регистрован за истраживање и експлоатацију рудног блага код надлежног тела Републике Србије који испуњава услове из става 1. овог члана, односно да нема сметњи за остваривање права, сматрају се одговарајуће потврде из става 2. овог члана које су издале надлежне институције Републике Србије.

Пренос и последице преноса права и обавеза из дозволе и концесионог уговора

Члан 9.

Инвеститор може у целости или делимично пренети права и обавезе из дозволе и концесионог уговора, уколико испуњава услове из члана 8. овог закона, и да је Влада Републике Србије, на предлог Министарства, на такав пренос дала изричиту претходну писану сагласност.

Инвеститор није обавезан да тражи од Владе Републике Србије претходну писану сагласност из става 1. овог члана, ако се пренос права и обавеза из дозволе и концесионог уговора врши на повезано друштво, уколико испуњава услове из члана 8. овог закона.

У случају преноса из става 2. овог члана инвеститор остаје солидарно одговоран за сва права и обавезе из дозволе и концесионог уговора заједно са повезаним друштвом.

Инвеститор може затражити претходну сагласност из става 1. овог члана једино у односу на субјект који испуњава све услове за доделу дозволе и концесионог уговора а у складу са овим законом.

Влада Републике Србије ће инвеститору дати претходну сагласност из става 1. овог члана осим у случају када постоје оправдани разлози за ускраћивање давања претходне сагласности.

Министарство ће о захтеву инвеститора за давање претходне сагласности из става 1. овог члана одлучити у року од 30 дана од зајимања таквог захтева.

Трошкове настале у вези преноса права и обавеза из дозволе и концесионог уговора сноси у целости инвеститор.

Инвеститор је о намери преноса права и обавеза из дозволе и концесионог уговора дужан да без одлагања обавести Владу Републике Србије, Министарство и Националну агенцију.

Осим Владе Републике Србије право из става 8. овог члана, има и лице које Влада Републике Србије предложи, а које испуњава све услове за доделу дозволе и концесионог уговора у складу са овим законом.

У случају да Влада Републике Србије или лице из става 9. овог члана одлучи да стекне удео у правима и обавезама из дозволе и концесионог уговора на основу преноса права и обавеза из таквог концесионог уговора, висина удела који се стиче, не може бити мања од 10%.

У случају да инвеститор не поступи у складу са ставом 8. овог члана сматраће се да постоји оправдан разлог за ускраћивање давања претходне сагласности на пренос права и обавеза из дозволе и концесионог уговора од стране Владе Републике Србије.

Пренос права и обавеза из дозволе и концесионог уговора учињен супротно одредбама овог Закона ништаван је.

Глава трећа

3. ДОЗВОЛА ЗА ГЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА И КОНЦЕСИОНИ УГОВОРА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ РУДНОГ БЛАГА

Добијање дозволе

Члан 10.

За истраживање и експлоатацију рудног блага потребна је дозвола и концесиони уговор за оптимално коришћење јавног или другог природног добра према овом закону.

Издавање дозволе и закључење концесионог уговора спроводи се на основу јавног надметања/тендера у јединственом поступку.

Геолошка истраживања, експлоатација рудног блага, рударски радови и методе могу се реализовати искључиво на основу издате дозволе и концесионог уговора која чини саставни део издате дозволе у случају испуњења услова предвиђених овим Законом за доделу исте, а све у складу са условима дефинисаним концесионим уговором.

Извођење геолошких истраживања, експлоатација рудног блага, рударских радова и метода дозвољено је искључиво унутар истражног простора у/или производног поља/лежишта.

Поступак јавног надметања/тендера за издавање дозволе уређује Влада Република Србија посебном одлуком, а у складу са важећим прописима који доноси Министарство.

Инвеститор којем је на основу одредби овог закона издата дозвола, ће у случају проглашења комерцијалног открића и уз услов да уредно извршава све обавезе из дозволе и концесионог уговора, а што ће Влада Републике Србије утврдити одуком о испуњењу услова, без спровођења било каквих даљих поступака бити додељена концесија.

Концесиони уговор из става б. овог члана чини неодвојиви део дозволе под условом да се након завршених истражних радова потврде комерцијалне резерве рудног блага, утврди експлоатационо поље/лежиште, у складу са локацијском дозволом, изради, провери и потврди

рударски пројекат експлоатације и да инвеститор испуњава и друге, овим законом прописане услове.

Поступак за издавање дозволе

Члан 11.

Влада Републике Србије расписује јавно надметање/тендер за издавање дозволе у складу са одредбама овог закона.

Одлуку о спровођењу јавног надметања/тендера за издавање дозволе доноси Влада Републике Србије, ако оцени да постоји потреба за утврђивање појединачних резерви рудног блага на неком простору и утврђивањем њихове комерцијалне исплативости или на предлог Министарства или Националне агенције.

Пре расписивања јавног надметања/тендера Министарство може у сарадњи са Националном агенцијом организовати презентацију ради упознавања потенцијалних инвеститора са потенцијалима рудног блага одређених делова Републике Србије.

Обавештење о јавном надметању/тендеру мора садржати информације о дозволи, географском подручју или подручјима за које се издаје дозвола и предлог рока за издавање дозволе.

Издавањем дозволе не сматра се:

- 1) Издавање дозволе искључиво на основу промене имена или власништва инвеститора који је власник постојећег одобрења/дозволе, промене у саставу таквог инвеститора или преноса дозволе;
- 2) Издавањем дозволе инвеститора који има други облик дозволе где поседовање таквог другог облика дозволе укључује право на издавање првонаведене дозволе;
- 3) Одлука надлежних државних органа донета унутар оквира дозволе која се односи на добијање, прекид, продужење или престанак активности или продужење одобрења.

Предходне радње

Члан 12.

Министарство ће најмање 30 дана пре расписивања јавног надметања/тендера затражити посебне услове, ограничења и сагласности на границе предложеног истражног простора од надлежних државних тела, јединице локалне самоуправе на чијем подручју се налази предложени истражни простор као и правних лица са јавним овлашћењима.

Ако се тела и/или лица из става 1. овог члана не јаве у року од 30 дана, сматра се да су та тела и/или лица сагласни са границама предложеног истражног простора па самим тим да нема посебних услова и ограничења.

За спровођење јавног надметања/тендера Влада Републике Србије оснива стручну комисију за спровођење јавног надметања/тендера у складу са одредбама овог закона.

Стручна комисија за спровођење јавног надметања/тендера

Члан 13.

Министар надлежан за геологију и рударство из редова Министарства именује председника и секретара Стручне комисије:

Осим чланова из става 1. овог члана, чланове Стручне комисије чине и представници из:

- 1) Националне агенције за технички надзор инвеститора који обавља истраживање и производњу рудног блага;
- 2) Министарства надлежног за финансије;
- 3) Министарства надлежног за транспорт и инфраструктуру;
- 4) Министарства надлежног за градитељство и просторно планирање;
- 5) Министарства надлежног за заштиту животне средине;
- 6) Тела надлежна за праћење пословања енергетског сектора и инвестиција.

Осим чланова из става 1. и 2. овог члана у Стручној комисији могу бити именовани и представници других надлежних државних тела, научних и образовних установа, као и невладиних организација.

Припремне радње за расписивање јавног надметања/тендера

Члан 14.

Припремне радње за расписивање јавног надметања/тендера спроводи Стручна комисија из члана 13. овог члана у складу са одредбама овог закона и других прописа.

Припремним радњама сматрају се све активности које претходе почетку расписивања јавног надметања/тендера из става 1. овог члана, а нарочито:

- 1) Садржај и услови јавног надметања/тендера за издавање дозволе;
- 2) Израда студије оправданости издавања дозволе;
- 3) Процена вредности дозволе;
- 4) Израда документације за надметање/тендер;
- 5) Одређивање врсте и висине гаранције за озбиљност понуде, односно извршење дозволе и концесионог уговора;
- 6) Одређивање висине новчане накнаде за откуп документације за надметање/тендер;
- 7) Одређивање посебних услова и ограничења за истраживање рудног блага ради доделе концесије;
- 8) Одређивање граница истражног простора;
- 9) Одређивање врсте и садржаја концесионог уговора;

10) Одређивање критеријума за избор најповољнијег понуђача/инвеститора.

Министарство може својим актом одредити предузимање и других радњи за издавање дозволе.

Поступак издавања дозволе

Члан 15.

Поступак издавања дозволе започиње доношењем одлуке о спровођењу поступка издавања дозволе од стране Владе Републике Србије у складу са одредбама овог Закона.

Јавно надметање/тендер за доделу дозволе објављује се најмање шест (6) месеци пре истека рока за подношење понуде у средствима јавног информисања у Републици Србији и на службеном сајту Министарства.

Министарство објављује у Службеном гласнику Републике Србије и Службеном Листу Европске уније јавно надметање/тендер за доделу дозволе најмање шест (6) месеци пре истека рока за подношење понуде.

Садржај и услови јавног надметања/тендера за издавање дозволе, као и критеријуми за избор најповољнијег понуђача/инвеститора јавног надметања/тендера одређује Влада Републике Србије, на предлог Стручне комисије, посебном одлуком пре доношења одлуке о објављивању јавног надметања/тендера.

Критеријуми за избор најповољнијег понуђача/инвеститора јавног надметања/тендера из става 4. овог члана морају се заснивати на техничкој, финансијској и стручној способности учесника јавног надметања/тендера, као и квалитет понуде.

Начин доставе, рокови за доставу понуде и доношење одлуке

Члан 16.

Понуде се достављају у писаном облику у затвореном спису, на адресу Министарства, уз потврду пријема.

Понуде достављене у року предвиђеном у конкурсној документацији обавезујуће су за понуђаче до доношења одлуке.

Достављена понуда не може се мењати нити допуњавати.

Рок за доставу понуда траје шест (6) месеци од дана наведеног у објави јавног надметања/тендера.

Влада Републике Србије је обавезна да донесе одлуку о избору најповољнијег понуђача/инвеститора, у року од два (2) месеца од истека рока за подношење понуде.

Садржај дозволе

Члан 17.

Поступак издавања дозволе у складу са одредбама овог закона и по избору најповољнијег понуђача/инвеститора, Влада Републике Србије доноси одлуку о издавању дозволе која садржи:

- 1) Датум доношења одлуке;
- 2) Назив понуђача/инвеститора;
- 3) Предмет дозволе са описом свих радњи и активности на које се власник дозволе дају права да изводи геолошка истраживања и рударске радове;
- 4) Утврђују се права на директну доделу концесије у случају проглашења комерцијалног открића и под условима редовног испуњавања свих обавеза из уговора од стране инвеститора;
- 5) Детаљне координате истражног простора са топографском картом која садржи обележен полигон;
- 6) Рок трајања дозволе са могућим условима њеног продужења;
- 7) Врсту концесионог уговора и главне услове концесионог уговора који ће бити склопљен на основу додељене дозволе;
- 8) Обавезе власника дозволе усклађене са свим постављеним условима у вези заштите животне средине, као и друге услове који исти мора испунити током трајања дозволе;
- 9) Потпис одговорне особе власника дозволе/понуђача/инвеститора.

Права која се стичу на основу дозволе

Члан 18.

Дозволом се стиче право на геолошко истраживање рудног блага и директну доделу концесије у случају проглашења комерцијалног открића, а под условима да инвеститор уредно извршава све обавезе из уговора, из става 3. овог члана.

У дозволи мора бити изричито наведено право на директну доделу концесије и услови остварења тог права, из става 1. овог члана.

На основу добијене дозволе инвеститор ће у складу са садржајем добијене дозволе закључити са Владом Републике Србије концесиони уговор, у року не дужем од шест (6) месеци, којим ће се детаљно утврдити сва права и обавезе уговорних страна за извођење геолошких истраживања, експлоатације и рударских радова и других права и обавеза из дозволе.

Одредбе концесионог уговора из става 3. овог члана не смеју бити у супротности са садржајем дозволе.

Током важења дозволе и концесионог уговора, инвеститор је дужан да се придржава одредби дозволе, потписаног концесионог уговора, одлука Владе Републике Србије, Министарства и Националне агенције донетих у складу са одредбама овог Закона, као и његових припадајућих

прописа и других прописа Републике Србије, као и примену важећих међународних прописа и стандарда за истраживање и експлоатацију рудног блага.

Рок на који се издаје дозвола

Члан 19.

Дозвола се издаје на период од најдуже 50 година и обухвата истражни период, као и период експлоатације која почиње добијањем дозволе и потписивањем усаглашеног концесионог уговора у случају испуњења услова за доделу исте, у складу са одредбама члана 10. став 6. овог закона.

Рачунање почетка рока трајања дозволе и концесионог уговора из члана 18. став 3. овог закона почиње од дана ступања уговора на снагу.

Истражни период траје најдуже десет (10) година, а на захтев инвеститора може се због оправданих разлога продужити највише два пута, током трајања истражног периода, на начин да свако продужење може трајати максимално шест месеци.

У складу са одредбама члана 21. став 4. овог закона истражни период аутоматски се продужава за време трајања поступка и радњи из члана 21. ст. 1 и 2. овог закона.

Продужавање рока трајања истражног периода из ст. 3. и 4. овог члана не утиче на укупно трајање дозволе из става 1. овог члана.

Након истека рока трајања истражног периода и под условима да су испуњене претпоставке из овог закона за директну доделу концесије започиње раздобље експлоатације која траје до истека временског периода предвиђеног у дозволи.

Период експлоатације, односно трајање директно додељене концесије може бити, на захтев инвеститора продужен од стране Владе Републике Србије, тако да се рок из става 1. овог члана, продужава.

Захтев инвеститора за продужење рока из става 7. овог члана инвеститор је обавезан да достави Министарству најмање 12 месеци пре истека рока трајања дозволе.

Влада Републике Србије је дужна да на време достављен захтев из става 8. овог члана писаним путем одговори у року од три (3) месеца од доставе таквог захтева, тако да Влада Републике Србије није обавезна да прихвати такав захтев.

Укидање и одузимање дозволе

Члан 20.

Дозвола се укида:

- 1) Истеком рока важења дозволе, односно истеком продуженог рока трајања дозволе;

- 2) Раскидом, односно престанком важења, или било ког разлога, концесионог уговора склопљеног на основу дозволе;
- 3) Престанком постојања правног лица која је власник дозволе, осим у случају преобликовања или универзалног правног следа у складу са прописима којим се уређују привредно друштво;
- 4) Одузимањем издате дозволе.

Валада Републике Србије ће инвеститору/власнику дозволе исту одузети у следећим случајевима:

- 1) Ако не извршава обавезе из дозволе и концесионог уговора;
- 2) Ако изводи геолошка истраживања и рударске радове за које истом дозволом није овлашћен, односно ако исти не изводи на начин одређен дозволом и концесионим уговором;
- 3) Ако изводи геолошка истраживања и рударске радове у супротности са мерама заштите на раду, безбедности људи и имовине, као и у супротности са мерама и обавезама заштите животне средине, односно на начин да се крши било која одредба позитивних прописа Републике Србије, а исто је утврђено решењем Државног инспектората и Националне агенције;
- 4) У случају неликвидности и/или стечају инвеститора који је власник дозволе;
- 5) У случају да не управља јаловином и осталим отпадом створеним током геолошких истраживања и производњом рудног блага у складу са Директивом 2006/21/ЕЗ о управљању отпадом од индустрије вађења минерала.
У случају да трају геолошка истраживања и производња рудног блага, по постојећим прописима, инвеститор је дужан да своје управљање створеним отпадом прилагоди Директиви 2006/21/ЕЗ о управљању отпадом од индустрије вађења минерала, у року од три (3) године, од датума ступању овог закона на снагу;
- 6) У другим посебним случајевима предвиђеним овим законом.

Укидањем и одузимањем издатих дозвола истовремено престаје важност концесионог уговора склопљеног на основу исте.

Дозвола, односно права и обавезе из исте преносе се на друго правно лице искључиво у случају преноса концесионог уговора из члана 9. овог закона и под условима прописаним истим чланом.

Коришћење земљишта и подземља

Члан 21.

У складу са дозволом, одредбама склопљеног концесионог уговора, правно лице надлежно за управљање државном имовином, као правно лице са јавним овлашћењима ће издати инвеститору исправу којом се овлашћује инвеститор на несметано коришћење земљишта у оквиру координата дефинисаних дозволом и концесионим уговором, ако је земљиште које представља истражни простор у власништву Републике Србије.

Ако земљиште из става 1. овог члана није у власништву Републике Србије, већ у власништву трећих физичких и/или правних лица, инвеститор ће након што презентује планиране истражне радове у оквиру радова дефинисаних у концесионом уговору на одговарајући начин уредити односе са власницима земљишта како би на таквом земљишту могао остварити сва права из дозволе и склопљеног концесионог уговора. У случају да инвеститор у року од три месеца није успео да реши имовинско-правне односе, о истом је дужан без одлагања да извести Министарство и Националну агенцију и покрене радње за привремену експропријацију земљишта.

Привремено експрописане катастарске парцеле инвеститор изнајмљује по цени закупа градског грађевинског земљишта у најближем граду са преко 50.000 становника, која се одређује у складу са законом. Инвеститор је дужан да пре враћања привремено заузетих катастарских парцела изврши његову рекултивацију и ремедијацију и врати је у првобитно стање.

Министарство и Национална агенција су дужни да пруже помоћ инвеститору при уређењу односа са власницима земљишта катастарских парцела.

У случају потребе за издавањем посебних претходних сагласности и/или дозвола од стране надлежних тела Републике Србије неопходних за несметано коришћење земљишта и/или подземља Републике Србије, односно, у складу са међународним правом, а у сврху извођења геолошких истраживања и рударских радова, инвеститор се обавезује да такве сагласности и/или дозволе добије након доношења одлуке о одабиру, а пре почетка извођења истражних радова.

Министарство и Национална агенција ће инвеститору пружити одговарајућу помоћ у поступцима добијања докумената и/или исправа из става 4. овог члана.

Рок трајања истражног периода из члана 19. став 3. овог закона не тече до окончања радњи и поступака из ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Инвеститор ће сносити све трошкове настале у поступцима из ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Врсте уговора и обавезни садржај уговора

Члан 22.

У складу са овим законом, а у сврху извођења геолошких истраживања и рударских радова и експлоатације рудног блага, инвеститор и Влада Републике Србије ће склопити један од следећих врста уговора, на основу којег се директно стиче концесија:

- 1) Уговор о истраживању и подели експлоатације (производње) рудног блага;
- 2) Уговор о истраживању и експлоатацији уз обавезу плаћања накнаде и пореза.

Концесиони уговор ће бити закључен између инвеститора и овлашћеног представника Владе Републике Србије, а у име и за рачун Републике Србије.

У зависности од врсте геолошких истраживања и обима рударских радова и осталих околности, могућа је и комбинација концесионих уговора из става 1. овог члана.

Нацрт концесионог уговора је саставни део документације за реализацију јавног надметања/тендера.

Независно од одабране врсте концесионог уговора који ће бити склопљени између инвеститора и Владе Републике Србије, уговор обавезно мора да садржи следеће:

- 1) Трајање истражног периода и периода експлоатације, а у складу са роковима трајања прописаним овим законом;
- 2) Минимални обим истражних радова и минимални износ средстава која ће бити утрошена за извођење тих радова, могућност њихове ревизије као и висину обештећења за не испуњене а преузете обавезе;
- 3) Услови и правила израде и провере годишњег извештаја, завршног извештаја и/или елабората о резервама;
- 4) Услови и начин обрачуна повратка трошкова;
- 5) Начин обрачуна цене рудног блага због враћања трошкова;
- 6) Место стицања права власништва на произведеним рудним благом;
- 7) Дефинисање обавеза плаћања концесионих накнада у висини утврђеној у посебном Закону;
- 8) Дефинисање врсте и обавеза плаћања бонуса;
- 9) Обавезу плаћања пореза у складу са прописима Републике Србије;
- 10) Правни статус, функције и обавезе оперативне компаније за извођење геолошких истраживања и рударских радова по одобреним пројектима;
- 11) По заједничком утврђивању постојања комерцијалног открића инвеститор ће поднети Министарству на одобрење предлог финансирања почетка експлоатације, ток експлоатације и укупни програм годишње експлоатације;
- 12) Обавезу напуштања дела истражног простора;
- 13) Услове и правила финансирања изградње експлоатационог лежишта/поља, ток експлоатације, као и укупни и годишњи програм експлоатације;
- 14) Услове и правила израде и провере рударских пројеката експлоатације рудног блага;
- 15) Услове транспорта рудног блага;
- 16) Право власништва и пренос истог на имовини набављеној и коришћеном током извршења концесионог уговора;
- 17) Право власништва на геолошком и рударском документацијом и информацијама добијеном током реализације дозволе и концесионог уговора;
- 18) Врсту и количину „рударског“ отпада, у складу са Директивом 2006/21/ЕЗ о управљању отпадом од индустрије вађења минерала, као и услове пуштања индустријских вода у складу са чланом 2., тачка 3., 7., 8. и 9. Директиве 91/271/ЕЕЗ о пречишћавању комуналних отпадних вода, као и услове за санацију истражног простора и/или производног поља/лежишта;
- 19) Обавезе заштите животне средине и мере очувања исте;

- 20) Правиле и услове коришћења јавне инфраструктуре;
- 21) Обавезу санације истражног простора и/или експлоатационог лежишта/поља након завршетка геолошких истраживања, рударских радова и експлоатације рудног блага;
- 22) Начин техничког и управног надзора извршавања дозволе и концесионог уговора, односно права и обавеза које произилазе из концесионог уговора;
- 23) Начин месечног, недељног и дневног техничког информисања Националне агенције о свим активностоима на реализацији одобрених геолошких и рударских пројеката на истражном простору или експлоатационом лежишту/пољу;
- 24) Услове напуштања истражног простора и/или експлоатационог лежишта/поља;
- 25) Обавезу осигурања радова, опреме и људи у складу са одредбама овог закона, посебних прописа Републике Србије и међународним прописима и стандардима за истраживање и експлоатацију рудног блага;
- 26) Обавезу одвајања на посебан рачун новчаног износа или обавезу достављања банкарске гаранције за санацију истражног простора и/или производног лежишта/поља;
- 27) Одредбе о вишој сили и поступање у вези са тим;
- 28) Одредбе о решавању спорова и меродавном праву за решавање истих;
- 29) Правила за припрему докумената потребних за геолошке истражне радове;
- 30) Правила утврђивања количине рудног блага у лежишту, правила процене квалитета и количине извађених резерви, остављених у истражном простору и/или експлоатационом пољу/лежишту;
- 31) Рачуноводствена правила у складу са посебним прописима Републике Србије и међународним стандардима;
- 32) Услове ликвидације бушотина, осталих рударских радова и површинске инфраструктуре са разрађеним техничким и финансијским условима;
- 33) Обавеза чувања тајности података о којима Влада Републике Србије и инвеститор, стекну знања приликом извођења геолошких истраживања, експлоатације рудног блага и осталих рударских радова током трајања дозволе и концесионог уговора;
- 34) Обавезу сертификације инвеститора за истраживање и експлоатацију рудног блага, у року од две (2) године од потписивања концесионог уговора од стране сертификационе организације која има акредитацију АТС-а (Акредитационо тело Србије), по захтевима стандарда:
  - (1) СРПС ИСО 9001 (управљање организацијом),
  - (2) СРПС ИСО 14001 (животна средина),
  - (3) СРПС ИСО 45001 (безбедност и здравље на раду), као и трајно одржавање сертификата.

Трајање и ваљаност концесионог уговора

Члан 23.

Концесиони уговор ступа на снагу даном потписивања од стране овлашћених представника уговорних страна.

Након ступања на снагу концесионог уговора, Министарство је обавезно да исти у року од 30 дана упише у одговарајући јавни регистар у складу са посебним прописима.

Концесиони уговор, мора се закључити најкасније у року од три (3) месеца од дана доношења одлуке о избору инвеститора у поступку јавног надметања/тендера за издавање дозволе.

Трајање и ваљаност уговора ће бити дефинисан у складу са одредбама овог закона и условима издате дозволе.

Концесиони уговор у складу са чланом 19. став 1. и члан 2. овог закона може трајати најдуже 50 година, укључујући овим законом дозвољена продужења, осим у случају догађаја више силе, када се максимално трајање уговора продужава за време трајања таквог догађаја у складу са ставом 8. овог члана, као и чланом 43. овог закона.

Концесиони уговор се у складу са одредбама става 5. овог члана и одредби члана 19. став 6. овог закона може продужити на захтев инвеститора, а у сврху рационалне експлоатације рудног блага и заштите лежишта.

Неиспуњавање услова из дозволе и одредби концесионог уговора у случају трајања околности више силе неће се сматрати кршењем услова из дозволе и одредби концесионог уговора.

У случају прекида активности извођења геолошких истраживања, експлоатације рудног блага и осталих рударских радова, односно закашњење у извођењу истих проузрокованих околностима више силе, раздобље настало деловањем више силе неће се урачунати у максимално укупно трајање концесионог уговора и издате дозволе у складу са одредбама овог закона, односно трајање концесионог уговора и дозволе продужиће се за онолико колико је виша сила трајала.

Раскид концесионог уговора

Члан 24.

Влада Републике Србије и инвеститор могу раскинути концесиони уговор на начин и у складу са одредбама концесионог уговора.

Раскид концесионог уговора не ослобађа уговорне стране од обавеза које су постојале у тренутку доношења одлуке о раскиду уговора.

Концесиони уговор се аутоматски раскида у случају одузимања дозволе у складу са овим законом.

У случају превременог раскида концесионог уговора инвеститор ће, осим у случајевима који су другачије одређени у самом уговору, слободно располагати својом имовином.

У случају из става 4. овог члана Република Србија има право првенства у преузимању имовине инвеститора. Детаљи преношења власништва на таквој имовини која је била власништво

инвеститора за време трајања концесионог уговора и у време његовог раскида биће утврђени у концесионом уговору.

У случају раскида концесионог уговора инвеститор ће самостално и о свом трошку вратити подручје извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и рударских радова у првобитно стање, а све у складу са посебним прописима који се односе на заштиту животне средине, безбедности људи и имовине, заштиту здравља људи и другим применљивим посебним прописима и међународним прописима и стандардима за истраживање и експлоатацију рудног блага.

Власништво на имовини потребној за извођење геолошких истраживања и рударских радова

Члан 25.

Покретна и непокретна имовина која је набављена у сврху извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и рударских радова, а која се може раздвојити без наносења штете на трајној имовини, власништво је инвеститора који је ту имовину набавио, осим ако вредност те имовине није већ надокнађена у поступку повратка трошкова. У том случају власништво над том имовином стиче Република Србија. Истовремено, инвеститор који изводи геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, као и рударске радове, овлашћен је да користи ту имовину у оквиру извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и рударских радова у истражном простору и/или експлоатационом лежишту/пољу и преузима ризике и трошкове коришћења и складиштења те имовине.

У случају укидања дозволе и/или раскида концесионог уговора без обзира на разлоге укидања и/или раскида, односно истека дозволе и/или концесионог уговора било која непокретна имовина или конструкција неодвојива од непокретне имовине у истражном и/или експлоатационом простору постаје власништво Републике Србије и то без обзира да ли су трошкови за такву имовину надокнађени или не током трајања дозволе и/или концесионог уговора.

Услови извођења геолошких истраживања, експлоатације и рударских радова

Члан 26.

Услови извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и рударских радова, дефинисани су дозволом и склопљеним концесионим уговором, одредбама овог закона и другим применљивим посебним прописима.

Ако у току геолошких истраживања дође до открића резерви рудног блага, инвеститор је обавезан одмах да обавести Министарство и Националну агенцију о том открићу, спроведе неопходне провере, укључујући и процену резерви, да изради елаборат о резервама рудног блага и потврди количине и квалитет резерви рудног блага у складу са одредбама посебних прописа. Рокови за објаву открића, рокови за израду елабората о резервама рудног блага и потврђивање количине и квалитета резерви рудног блага биће дефинисани у концесионом уговору.

Ако су утврђене билансне резерве рудног блага у складу са условима дефинисаним у концесионом уговору о подели производње, инвеститор има право на враћање трошкова који се односе на извођење геолошких истраживања и рударских радова, на начин и у роковима дефинисаним у концесионом уговору.

Ако након истека рока трајања истражног периода или његовог продужења у складу са одредбама овог закона, не дође до комерцијалног открића, инвеститор нема право на поврат својих трошкова. У том случају престају да важе дозвола и концесиони уговор.

У случају да инвеститор и Министарство утврде да се не ради о комерцијалном открићу, инвеститор је обавезан да напусти тај део истражног простора у складу са одредбама овог закона и концесионог уговора.

Ако инвеститор изричито изјави да има вољу да настави са извођењем геолошких истраживања и рударских радова, а не постоје законске препреке за исто, инвеститору ће се омогућити право наставка радова на властити трошак и ризик.

Право на откуп произведеног рудног блага

Члан 27.

Република Србија има право на откуп целокупног или дела експлоатисаног рудног блага које би, у складу са концесионим уговором, припадало инвеститору и то на основу тржишних услова.

Право Републике Србије из става 1. овог члана, количина рудног блага купљена у складу са овим чланом, утврђивање цене откупа и начин плаћања утврђује се концесионим уговором.

Технички надзор над извођењем геолошких истраживања и експлоатацијом рудног блага, као и над рударским радовима

Члан 28.

Национална агенција врши технички надзор, а државни инспекторат је надлежан за вршење управног надзора над извођењем геолошких истраживања и експлоатацијом рудног блага, као и осталим рударским радовима у складу са посебним прописима.

Остала надлежна државна тела врше надзор над извођењем геолошких истраживања и експлоатацијом рудног блага, као и осталим рударским радовима у складу са својим надлежностима и у складу са посебним прописима.

Национална агенција и друга надлежна државна тела, врше надзор да ли се реализација одобреног пројекта и програма рада инвеститора и плана извођења геолошких истраживања и експлоатацију рудног блага, као и осталих рударских радова обавља на време и у складу са одобрењем, условима дозволе и одредбама концесионог уговора, овог закона и других прописа.

Мерење произведених количина рудног блага

Члан 29.

Национална агенција ће према својим плановима и концесионим уговором утврђеном временском периоду вршити контролу мерења произведених количина рудног блага, а државни инспекторат ће периодично, у одређеним временским размацама утврђеним концесионим уговором, вршити контролна мерења произведених количина рудног блага, примењујући методе прихваћене у међународним стандардима за истраживање и експлоатацију рудног блага.

Концесионе накнаде

Члан 30.

Инвеститор је дужан да плаћа концесионе накнаде на начин како је одређено овим и посебним законом.

Нарочито се плаћају следеће концесионе накнаде:

- 1) за истражни и експлоатациони простор;
- 2) за реализовану производњу;
- 3) за поделу производње по усвојеној формули за израчунавање производње, а формула је одређена концесионим уговором;
- 4) за укупну производњу (код нас рудна рента);
- 5) за технички надзор, тј. Националну агенцију за технички надзор инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага;
- 6) друге накнаде које су одређене концесионим уговором.

Цена рудног блага, на основу које се обрачунава висина накнада, утврђује се на основу средње цене рудног блага, која је остварена на међународним берзама, члан 2. став 5. овог закона на дан исплате накнаде.

Накнаде и начин расподеле прихода од концесионих накнада утврђује се посебним законом и подзаконским прописима.

Због објективних мерења количина произведеног рудног блага и обрачуна концесионих накнада, неопходно је урадити пропис који ће одредити количину, начин, учесталост и методе за свако наведено рудно благо и то на крајњој тачки фазе експлоатације (вађење на површину), на крајњој тачки фазе припреме и на крајњој тачки транспорта у Републици Србији. Такође, мора се одредити количина, крајњи рок и место чувања контролног узорка рудног блага.

Министарство и Национална агенција дужни су да редовно прате плаћање свих накнада.

Инвеститор је дужан сваке године до 15. марта, да Министарству и Националној агенцији достави доказе о обрачунатим и уплаћеним износима накнаде за претходну годину.

Права инвеститора при извођењу геолошких истраживања и експлоатацији рудног блага, као и осталим рударским радовима

Члан 31.

Инвеститор приликом извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова, има следећа права да:

- 1) уђе у посед и користи истражни простор и/или експлоатационо лежиште/поље у складу са одредбама овог закона;
- 2) изгради, унутар и изван истражног простора и/или експлоатационог лежишта/поља оперативну, административну и логистичку инфраструктуру, потребну за извођење геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова, као и право коришћења истих у складу са одредбама овог закона;
- 3) користи услуге трећих лица за извођење геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова;
- 4) располаже својим делом произведеног рудног блага у Републици Србији и слободно га извози изван Републике Србије;
- 5) предложи и води преговоре са Министарством везано за проблеме који би евентуално произашли из дозволе и склопљеног концесионог уговора и/или продужење истих;
- 6) напусти део или сва права и прекине све активности у истражном простору и/или експлоатационом лежишту/пољу у складу са условима дефинисаним у дозволи, одредбама концесионог уговора и овог закона;
- 7) у случају преноса свог дела власништва у складу са одредбама концесионог уговора правним лицима на територији Републике Србије, инвеститор има права да у складу са посебним прописима слободно располаже, после плаћања пореза, тим износом новчаних средстава;
- 8) оствари и друга права на која је овлашћен дозволом, концесионим уговором и овим законом.

Обавезе инвеститора током извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова

Члан 32.

Инвеститор приликом извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова, има следеће обавезе да:

- 1) примени најефикасније методе и технологије за извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова, а засноване на међународним стандардима истраживања и експлоатације рудног блага;
- 2) изводи геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, као и остале рударске радова, у складу са условима дозволе, одредбама концесионог уговора, одредбама овог закона и другим посебним прописима;

- 3) се придржава свих захтева који се односе на заштиту животне средине, заштиту лежишта, осигура мере за безбедност и здравље људи, а све у складу са условима дозволе, одредбама концесионог уговора, одредбама овог закона и другим посебним прописима;
- 4) у случају да током извођења геолошких истраживања и рударских радова дође до инцидента било које врсте и било којих последица по здравље и безбедност запослених и околног становништва, заштиту животне средине, као и безбедност и неометан рад инвеститорских објеката и инсталација, на исто делује на хитан и еколошки прихватљив начин;
- 5) осигура Министарству, Националној агенцији, Државном инспекторату и осталим надлежним државним органима, у складу са њиховим надзорним овлашћењима и овалшћењима из овог закона, увид у све потребне документе и информације и приступ локацијама на којима се изводе геолошка истраживања, експлоатација и рударски радови;
- 6) редовно обавештава Министарство и Националну агенцију о извршавању обавеза и испуњавању планираних геолошких истраживања и рударских радова;
- 7) редовно обавештава Националну агенцију о својим месечним и недељним плановима реализације геолошких истраживања и рударских радова, а 48 часова пре реализације доставља детаљни програм и план дневних активности;
- 8) води рачуна о заштити културних и историјских објеката у Републици Србији;
- 9) плаћа на време све порезе, накнаде, и остале обавезе у складу са условима дозволе, одредбама концесионог уговора, одредбама овог закона и других посебних прописа Републике Србије;
- 10) врати у првобитно стање, на властито трошак, земљиште или неко друго природно подручје које је било оштећено током извођења геолошких истраживања и рударских радова;
- 11) у складу са одредбама концесионог уговора одваја на посебан рачун уговорени новчани износ за санацију истражног простора и/или производног лежишта/поља;
- 12) обавести Националну агенцију одмах о свим споровима са трећим лицима које би могле имати утицај на извршавање услова из дозволе, обавеза из концесионог уговора и поштовање одредби овог закона и других посебних прописа;
- 13) извршава све друге обавезе које произилазе из дозволе, склопљеног концесионог уговора, одредби овог закона и других посебних прописа;
- 14) сваке године, најкасније до 15. марта текуће године подноси Министарству и Националној агенцији годишње извештаје за претходну годину у складу са посебним прописима, о испуњавању својих обавеза дефинисаних дозволама и/или концесионим уговором.

Одговорност инвеститора

Члан 33.

Инвеститор је одговоран за извођење геолошких истраживања и експлоатацију рудног блага, као и осталих рударских радова у складу са условима дозволе, одредбама концесионог уговора, овог закона и других посебних прописа.

Инвеститор је одговоран и за радње и/или пропусте почињене приликом извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова, који нису у складу са међународним прописима и стандардима за истраживање и експлоатацију рудног блага.

У случају да инвеститор представља више правних лица њихова одговорност из става 1. и 2. овог члана је солидарна и у складу са власничким делом.

Заједничка експлоатација рудног блага

Члан 34.

Заједничка производња лежишта/поља подразумева координацију извођења геолошких истраживања и осталих рударских радова двоје или више инвеститора чија експлоатациона лежишта прелазе подручје које користи сваки поједини инвеститор.

У случају из става 1. овог члана инвеститори могу закључити споразум о заједничкој производњи таквих лежишта уз претходно усаглашавање услова таквог споразума са Министарством и Националном агенцијом.

Ако се инвеститори не могу усагласити око заједничке производње лежишта/поља, Национална агенција ће за решавање наведеног проблема ангажовати вештака/е чији ће налаз и мишљење бити основ за поступање у складу са одредбама овог закона.

Трошкови рада вештака из става 3. овог члана сноси инвеститор/инвеститори.

Општа начела заштите животне средине, безбедности и здравља људи и имовине

Члан 35.

Инвеститор је приликом извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова дужан да предузме све мере заштите животне средине, безбедности и здравља људи и имовине, прописане посебним прописима, у складу са условима дозволе, одредбама концесионог уговора и овог закона.

Осим обавеза из става 1. овог члана, инвеститор је након окончања истраживања и/или експлоатације рудног блага, дужан да спроведе санацију истражног или производног простора.

Мере заштите животне средине

Члан 36.

Инвеститор, у сврху целовите заштите животне средине од штетних утицаја геолошких истраживања и експлоатације рудног блага и осталих рударских радова, дужан је да осигура да се приликом реализације наведених радова:

- 1) предузму све потребне и посебним прописима и актима одређене мере ради спречавања загађења воде, ваздуха, земљишта, а посебно кроз примену најбољих расположивих техника у смислу одредби посебних прописа;
- 2) не проузрокује знатније загађење природе и животне средине, које може да утиче на биодиверзитет и здравље људи;
- 3) избегава стварање и/или производњу отпада, а да се створени отпад одлаже на начин којим се избегава или максимално смањује утицај на животну средину у складу са посебним прописима;
- 4) ефикасно користи енергију;
- 5) предузимају све нужне и посебним прописима одређене мере како би се спречиле несреће или санирале њихове последице;
- 6) по престанку извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова предузима све мере како би се избегао ризик загађења природе и животне средине, а подручје радова врати у првобитно или задовољавајуће стање.

Санација истражног или експлоатационог простора

Члан 37.

Након окончавања извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова инвеститор је дужан, у складу са посебним прописима, да спроведе санацију истражног и/или експлоатационог простора и о томе мора да обавести Националну агенцију, Државни инспекторат и друга надлежна државна тела.

Ако Национална агенција, Државни инспекторат и по потреби друга надлежна државна тела утврде да је након окончања геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова извршена прописана санација, инвеститору ће о томе потврду урадити, одобрити и оверити Министарство и Национална агенција.

У случају да инвеститор не изврши санацију истражног и/или експлоатационог простора Национална агенција ће извршити санацију о трошку инвеститора.

Заштита на раду

Члан 38.

Инвеститор је приликом извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова дужан да спроводи заштиту на раду у складу са прописима за безбедност и заштиту на раду и прописима којима се утврђују услови за сигуран рад и здравље радника ангажованих за извођење радова.

Стабилност одредби концесионог уговора

Члан 39.

У случају да током важења дозволе и склопљеног концесионог уговора дође до измена и/или допуна одредби законских и других прописа који су били на снази у време ступања дозволе и концесионог уговора на снагу, укључујући и измене и/или допуне закона и других прописа као последице закључених међународних уговора којих Република Србија постане потписник, а које битно утичу на економске и/или комерцијалне одредбе дозволе или концесионог уговор или на друге битне интересе уговорних страна, Влада Републике Србије и/или инвеститор покрећу поступак новог уговарања у сврху евентуалних измена и/или допуна дозволе или концесионог уговора којима би се осигурала равнотежа интереса и планираних економских резултата уговорних страна који су постојали у тренутку издавања дозволе или склапања концесионог уговора и који су у складу са одредбама дозволе и/или концесионог уговора.

Одредба става 1. овог члана неће се примењивати у случају измена и/или допуна законских и других прописа којима се уређују радни односи, заштита животне средине, заштита здравља људи, заштита на раду, заштита људи и сигурност имовине, очување рудног блага и сигурност извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова.

Власништво на документима и подацима везаним за рудно благо

Члан 40.

Сви геолошки, геофизички, геохемијски, еколошки и други подаци као и подаци који су резултат анализа таквих података, подаци о резервама рудног блага, подаци о саставу и узорцима стена и минерала које инвеститор поседује и о којима стекне сазнања приликом извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова за време важења дозволе и склопљеног концесионог уговора искључиво су власништво Републике Србије.

Инвеститор је овлашћен да документа и податке из става 1. овог члана користи искључиво у сврху извођења геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова за време важења дозволе и склопљеног концесионог уговора уз обавезу поштовања тајности података у складу са одредбама овог закона.

Заштита тајности података

Члан 41.

Нити једна страна концесионог уговора склопљеног на основу издате дозволе не сме без изричите претходне сагласности друге стране открити, објавити или пренети трећој страни било који податак који се сматра тајним у смислу овог Закона, садржаја дозволе и одредби склопљеног концесионог уговора, осим података које објављује Национална агенција, а дефинисани су посебним законом, тако да јавни подаци морају бити они који се тичу количина и цене

произведеног рудног блага. Јавним подацима сматрају се и подаци о стању животне средине и стању угрожености здравља људи.

Податак који се сматра тајним у складу са ставом 1. овог члана може бити саопштен једино адвокатима као правним саветницима или правним заступницима у евентуалним споровима пред надлежним телима или другим саветницима које је ангажовала једна од уговорних страна, субјектима који обављају рачуноводствене и ревизорске услуге за уговорне стране, субјектима који су Министарство и/или Национална агенција и/или инвеститор ангажовали за извођење радних операција везаних за геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, као и осталих рударских радова и другим субјектима ако је ангажовање истих неопходно некој од уговорних страна за реализацију издате дозволе и/или склопљеног концесионог уговора и друге операције повезане са тим, али само у оној мери колико је то потребно за реализацију услуге и/или радњи таквих субјеката за потребе које од уговорних страна и под условима да се са таквим субјектом склопи посебан уговор или састави други одговарајући правни акт уз обавезу потписа истог од стране таквог субјекта којима се исти обавезује на чување тајности података који се у складу са овим Законом сматрају тајним.

Обавеза чувања тајности података траје пет (5) година након престанка важења издате дозволе односно закљученог концесионог уговора и то из било ког разлога.

Осигурање

Члан 42.

Инвеститор за време трајања дозволе и закљученог концесионог уговора има обавезу да осигура, кроз одговарајуће полисе осигурања, имовину инвеститора и трећих лица, здравље и безбедност радника инвеститора и трећих лица, осигурање од еколошке штете, односно било који други ризици који могу произаћи из извођења геолошких истраживања и (експлоатације) производње рудног блага, као и осталих рударских радова, при чему је дужан поштовати важеће посебне прописе из подручја осигурања.

У складу са ставом 1. овог члана инвеститор се посебно обавезује да склопи полисе осигурања којима се осигуравају:

- 1) бушотине, постројења, опрема, зграде и друга непокретна и покретна имовина инвеститора;
- 2) евентуалне штете настале у природи и животној средини, а које се посебно односе на загађење ваздуха, воде, површине земље и подручја испод површине земље и то унутар и изван истражног и производног простора;
- 3) евентуалне штете настале испод површине земље (ерупције, губитак геолошког слоја, загађење на површини, загађење подземних вода и слично);
- 4) од опште одговорности инвеститора и то како према радницима инвеститора тако и према било ком правном или физичком лицу ангажованом од стране инвеститора за извођење геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова;

- 5) од опште одговорности за раднике инвеститора и било ког лица ангажованог од стране инвеститора за извођење геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова.

Инвеститор је обавезан да склопи и/или обнавља полисе осигурања за целокупан период времена важења дозволе и склопљеног концесионог уговора.

Инвеститор је осим полисе осигурања из става 2. овог члана обавезан да закључи уговор о осигурању, кроз одговарајуће полисе осигурања, у складу са посебним прописима ако такве полисе нису обухваћене садржајем исте одредбе.

Виша сила

Члан 43.

У случају да инвеститор не извршава своја права и обавезе из дозволе и концесионог уговора и/или крши одредбе овог Закона и других применљивих прописа због наступа околности више силе, такве радње и/или пропусти инвеститора неће се сматрати повредом одредби дозволе и концесионог уговора.

Под околностима више силе сматрају се околности изван утицаја Владе Републике Србије и инвеститора које се нису могле предвиђати, избећи или спречити, а које посебно представљају рат (било објављен или необјављен), претња ратом или постојање ратних околности, одлуке надлежних тела власти које имају за последицу немогућности извршавања геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова, као и све друге околности које као вишу силу признају међународни прописи и стандарди.

Околност више силе не сматра се недостатак финансијских средстава и/или било која друга финансијска нестабилност инвеститора, као ни неспособност за плаћање и/или отварање стечајног или ликвидационог поступка над инвеститором.

У случају да је инвеститор спречен да реализује права и обавезе из дозволе и закљученог уговора, без одлагања ће о наведеном обавестити Министарство и Националну агенцију уз навођење разлога за такву спреченост и очекивано трајање исте.

У случају да период трајања околности више силе траје дуже од 18 месеци, свака страна има право да раскине уговор, осим када инвеститор до истека наведеног раздобља није успео да врати трошкове везане за извођење геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова, у том случају право на раскид уговора припада само инвеститору о чему инвеститор самостално одлучује.

У случају да период трајања околности више силе траје дуже од три (3) године Влада Републике Србије има право једностраног раскида уговора.

Одредбе овог закона о вишој сили не примењује се у односу на обавезу испуњавања доспелих новчаних потраживања.

Глава четврта

4. ТЕХНИЧКИ НАДЗОР И УПРАВНИ ИСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 44.

Технички надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу њега, спроводи Национална агенција, код инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага Републике Србије, која се оснива по посебном закону.

Стручњаци Националне агенције, геолошке и рударске струке, као и других струка, који врше технички надзор инвеститора, морају да испуњавају услове компетентног лица дефинисаног законом који дефинише геолошка истраживања и рударство, за врсту рудног блага/руде коју проверава као технички надзор.

Технички надзор Националне агенције, обавља се без претходне најаве, у било које доба дана или ноћи.

Стручњаци који обављају технички надзор, имају статус службеног лица.

Стручњаци који приликом обављања техничког надзора, буду онемогућени да га изврше на стручан и безбедан начин по себе, запослене провераваног инвеститора, инсталације и објекте провераваног инвеститора, морају тражити и добити помоћ одговарајућих интервентних служби Министарства унутрашњих послова.

Управни надзор на спровођењу овог закона и прописа донетих на основу њега спроводи надлежно Министарство путем Инспектората за геологију и рударство (Државни инспекторат).

Инспекцијски надзор примене овог закона и прописа донетих на основу њега спроводи Државни инспекторат и друге инспекције у складу са овим законом и другим прописима.

Посебне мере у спровођењу техничког и инспекцијског надзора

Члан 45.

У спровођењу техничког надзора инвеститора и инспекцијског геолошког и рударског надзора, стручњаци Националне агенције и Државног инспектората ће инвеститору:

- 1) забранити извођење геолошких истраживања и експлоатацију рудног блага, као и осталих рударских радова, ако су неправилности и недостаци такве природе да због њих може наступити непосредна опасност за живот и здравље радника и других грађана или знатна материјална штета;

- 2) забранити извођење геолошких истраживања рудног блага и рударских радова, ако се истражни радови изводе без дозволе, односно против дозволе и одобреном пројекту и програму рада;
- 3) забрани извођење геолошких истраживања и експлоатацију рудног блага, као и осталих рударских радова, ако се утврди да се производња изводи без концесионог уговора, односно противно концесионом уговору, провереним и одобреним геолошким и рударским пројектима;
- 4) нареди обуставу грађења рударских објеката и постројења, ако се граде без грађевинске дозволе или се не граде у складу са грађевинском дозволом;

Жалба изјављена против белешке и решења Националне агенције и Државног инспектората из става 1. овог члана не одгађа извршење белешке или решења.

Отклањање утврђених недостатака

Члан 46.

Ако геолошки и рударски стручњак Националне агенције и инспектор Државног инспектората у обављању надзора утврди повреду одредби овог закона или прописа донетих на основу других закона, осим мера забране из члана 45. овог закона, белешком или решењем ће инвеститору наредити отклањање утврђених недостатака, односно неправилности у одређеном року.

Глава пет

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 47

Ако дође до загађења ваздуха, воде или земљишта у већој мери или на ширем простору, нарочито ако не поступи по одлуци надлежног органа о предузимању мера заштите животне средине, казниће се за привредни преступ инвеститор одговоран за загађење, новчаном казном од 4.000.000 динара до 40.000.000 динара.

На основу казне, за привредни преступ, из става 1. овог члана, казниће се и директно одговорни запослени кажњеног инвеститора, новчаном казном од 40.000 динара до 4.000.000 динара, у зависности од хијерахијског положаја.

Члан 48.

Новчаном казном у износу од 4.000.000 динара до 20.000.000 динара казниће се за прекршаје инвеститор ако:

- 1) пренесе/прода дозволу и/или концесиони уговор, добијен у складу са одредбама овог закона, не спроведе у складу са одредбама члана 8. овог закона;

- 2) обавља производњу рудног блага без концесионог уговора, или која није у складу са провереним и одобреним геолошким и рударским пројектима, члан 45., став 1., тачка 3) овог закона.

На основу казне за привредни преступ из става 1. и 2. овог члана, казниће се и директно одговорни запослени кажњеног инвеститора, новчаном казном од 40.000 динара до 4.000.000 динара, у зависности од хијерахијског положаја.

Прекршајне одредбе

Члан 49.

Новчаном казном у износу од 4.000.000 динара до 20.000.000 динара казниће се за прекршаје инвеститор ако:

- 1) не испуњава обавезе из члана 32. тачке 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13) и 14) овог Закона;
- 2) ако након завршетка или трајног обустављања геолошких истраживања и производње рудног блага, као и осталих рударских радова, не спроведе све потребне мере осигурања и/или не спроведе санацију истражног и производног простора, члан 36. став 1., тачка б) и члан 37. овог закона;

За прекршаје из става 1. и 2. овог члана, казниће се и директно одговорни запослени кажњеног инвеститора, новчаном казном у износу од 400.000 динара до 2.000.000 динара, у зависности од хијерархијског положаја.

Члан 50.

Новчаном казном у износу од 2.000.000 динара до 10.000.000 динара, казниће се за прекршаје инвеститор ако:

- 1) одмах по комерцијалном открићу резерви рудног блага, не обавести Министарство и Агенцију и/или у прописаним роковима по комерцијалном открићу резерви рудног блага не реализује пројектом одобрене радове успостављања експлоатације дефинисане концесионим уговором, у складу са чланом 26. став 2. овог Закона;
- 2) периодично, у дефинисаним временским размацима утврђених концесионим уговором, не обавља мерења произведених количина рудног блага, у складу са чланом 29. и чланом 30. став 6. овог Закона.

За прекршаје из става 1. и 2. овог члана, казниће се и директно одговорни запослени кажњеног инвеститора, новчаном казном у износу од 200.000 динара до 2.000.000 динара, у зависности од хијерархијског положаја.

Члан 51.

Новчаном казном у износу од 200.000 динара до 1.000.000 динара, казниће се за прекршај руководиоца надлежног државног тела и/или јединице локалне самоуправе и/или правног лица са јавним овлашћењима, ако не достави тражени одговор, у року од 30 дана Министарству о посебним условима за предложени истражни простор, у складу са чланом 12. овог закона.

Члан 52.

Новчаном казном у износу од 200.000 динара до 1.000.000 динара, казниће се за прекршај Извршни одбор директора Националне агенције, ако не уради предлог подзаконских аката и достави их Влади Републике Србије на усвајање, у складу са чланом 55. став 1. тачка 1), 2), 3) и 4) овог закона.

Члан 53.

За привредни преступ из члана 47. и члана 48. овог закона, уз новчану казну, изрећи ће се и:

- 1) заштитна мера одузимања предмета који су били намењени или употребљени за извршење или су настали извршењем привредног преступа без обзира на то јесу ли у власништву инвеститора/починиоца;
- 2) мера одузимања противправно стечене имовинске користи остварене привредним преступом.

Примена осталих прописа

Члан 54.

На технички и/или инспекцијски надзор на извођењу геолошких истраживања и експлоатације рудног блага, као и осталих рударских радова, одговарајуће се примењујуће закон који дефинише рударство и геолошка истраживања, који нису у супротности са овим законом.

Глава шест

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Посебни закони

Члан 55.

Одрживо управљање рудним благом, за добробит свих грађана Републике Србије, уређује се овим законом, посебним законима и другим прописима којима се уређују:

- 1) концесионе наканаде за истраживање и експлоатацију рудног блага;
- 2) вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага;

- 3) изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха;
- 4) изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода.

Примена прописа

Члан 56.

У случају да су други прописи Републике Србије који се односе на предмет овог закона у супротности са одредбама овог закона, примењиваће се одредбе овог закона.

Када се према одредбама овог закона даје дозвола за геолошка истраживања и закључује концесиони уговор, примењују се одредбе овог закона.

На питања утврђивања резерви рудног блага, утврђивање експлоатационог поља/лежишта, регистра истражних простора и/или експлоатационог поља/лежишта; израде, провере и одобравања геолошких и рударских пројеката, употреба рударских постројења као и грађење и употреба рударских објеката, израда геолошких и рударских пројеката и планова, као и извођење рударских мерења, санације простора, накнада штете, мере безбедности и заштите на раду, стручне спреме за обављање одређених послова у геологији и рударству и других питања која нису уређена овим законом и прописима који се односе на основу овог закона, одговарајуће се примењују одредбе закона који се односи на геолошка истраживања и рударству, као и други прописи који су донети на основу овог закона.

Влада Републике Србије у сардњи са Министарством, четири месеца од усвајања овог закона, усваја оквирни типски концесиони уговор који ће важити за сво рудно благо/руде које су наведене у члану 2. став 5. овог закона.

На питања која нису уређена овим законом, а која се односе на предмет овог закона и/или су у вези са истим, примениће се одредбе оног прописа који уређује таква питања.

Доношење подзаконских прописа

Члан 57.

Извршни одбор директора Националне агенције за технички надзор инвеститора који врши геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага ће у року од два (2) месеца од именована урадити предлоге следећих подзаконских прописа, и исте доставити Влади Републике Србије на усвајање и одобравање, и то:

- 1) типски концесиони уговор;
- 2) поступак јавног надметања/тендера;
- 3) критеријуме за избор најповољнијег понуђача/инвеститора;
- 4) поступак узорковања рудног блага.

Влада Републике Србије ће достављене предлоге усвојити у року од два (2) месеца од дана пријема предлога прописа. Уколико Влада Републике Србије, не усвоји предлоге у прописаном року, прописи се сматрају усвојеним и објављују се у Службеном гласнику Републике Србије.

Завршавање започетих поступака и стечена права и обавезе

Члан 58.

Поступци давања одобрења за геолошка истраживања и давања одобрење за експлоатационо лежиште/поље, који су започели пре ступања овог Закона завршиће се према одредбама овог Закона, који је у складу са чланом 85. став 2. Уставом Републике Србије.

Ако инвеститор не жели да заврши започете поступке по новом Закону, има право на реално и праведно обештећење за дотадашње трошкове, по посебно потписаном уговору.

Инвеститор који има одобрење за:

- 1) Геолошка истраживања рудног блага;
- 2) Одобрене за експлоатационо лежиште/поље;
- 3) Одобрење за извођење рударских радова, као и
- 4) Друга одобрења везана за истраживање и експлоатацију рудног блага,

добитних у поступцима пре ступања на снагу овог Закона, дужан је у року од две (2) године да усклади своја одобрења са одредбама овог Закона.

Ако инвеститор не жели да задржи одобрење из овог члана, став 3., и усагласи их по овом Закону, има право на реално и праведно обештећење за дотадашње трошкове, по посебно усаглашеном и потписаном уговору.

Обрачун обештећења досадашњих трошкова, за инвеститора који врши експлоатацију рудног блага, а не жели да склопи концесиони уговор по одредбама овог Закона, обавезно мора да садржи вредност свих евидентираних и изведених радова и осталих трошкова, али и тренутну вредност укупног рудног блага који је произведен до обрачуна трошкова. За обрачунску вредност произведеног рудног блага, користи се вредност истог тог дана на међународним берзама. Тренутна укупна вредност произведеног рудног блага, умањује висину признатих свих досадашњих трошкова.

Годишње усклађивање динарских давања

Члан 59.

Влада Републике Србије, одмах по утврђивању пораста индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији, предлаже Народној Скупштини Републике Србије измене и допуне овог Закона, у делу који се односи на динарске вредности, тако да се динарска вредност увећа за пораст индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији.

Нова вредност обрачунава се од датума јавно објављеног пораста индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији.

Ступање на снагу Закона

Члан 60.

Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је:

У члану 16. став 2. Устава Републике Србије, прописано је да потврђени међународни уговори морају бити у скаладу с Уставом.

У члану 51. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја.

У члану 74. Став 1. Устава Републике Србије, прописује да свако има право на здраву животну средину и на благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању.

У члану 74. Став 3. Устава Републике Србије, прописује да је свако дужан да чува и побољшава животну средину.

У члану 82. Став 1. Устава Републике Србије, прописано је да економско уређење у Републици Србији почива на тржишној привреди.

У члану 85. Став 2. Устава Републике Србије, прописано је да странци могу стећи право концесије на природним богатствима и добрима од општег интереса.

У члану 87. Став 1. Устава Републике Србије, прописано је да су природна богатства и добра за која је законом одређено да су од општег интереса, у државној имовини.

У члану 91. Став 2. Устава Републике Србије, прописује да је обавеза плаћања пореза и других дајбина општа и да се заснива на економској моћи обвезника.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

1. **Предлог Закона** о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага, у свом називу користи израз концесија, што је у складу са **чланом 85. Став 2. Устава Републике Србије**, који прописује да странци могу стећи право концесије на природним богатствима и добрима од општег интереса.
2. **Предлог Закона** о рударству и геолошким истраживањим препознаје и примењује институте наслеђене из самоуправног социјализма као што су решење и одлука, а не примењује институте дозвола и уговор, који су основ за стицање било ког права у тржишној привреди, па и права на истраживање и експлоатацију рудног блага, што је у складу са **чланом 82. став 1. Устава Републике Србије**, који прописује да економско уређење у Републици Србији почива на тржишној привреди.
3. **Предлог Закона** о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага, у свом називу користи израз концесија, што је у складу са **чланом 87. став 1. Устава Републике Србије**, који прописује да су природна богатства и добра за која је законом одређено да су од општег интереса, у државној имовини.

Данас, рудна рента и даље највише иде у буџет општине, а у буџет Републике поред дела рудне ренте, иде само порез на укупног приказаног профита, а највећи део прихода, који настаје на основу нове вредности тј. од рудног блага, остаје инвеститору.

4. **Предлог Закона** о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага, члан 58., у складу је са **чланом 16. став 2. Устава Републике Србије**, који прописује да потврђени међународни уговори морају бити у складу с Уставом.

Становници Србије знају да су потврђеним **међудржавним уговором** Републике Србије са:

- **Русијом**, резерве сирове нафте и гаса (потенцијалне па чак и доказане) дате на господарење Гаспромњефту;
- **Кином**, резерве бакра, злата, сребра, платине... (потенцијалне па чак и доказане) дате на господарење Зи Ђину;
- **Великом Британијом** о међусобној заштити инвестиција грађана и привредних субјеката. Геолошка истраживања литијума, бора и натријума, у Јадру реализује Рио Сава. Инвеститор Рио Саве, је компанија Рио Тинто, а део који инвестира у „Јадар“ је регистрован у Великој Британији. Иста компанија, регистрована у Великој Британији, наставља да инвестира у отварање рудника, као и у изградњу постројења за прераде добијене руде у Јадру и добијање литијума, бората и натријума.

У пракси је доказано, да наведени инвеститори из Русије, Кине и Велике Британије, немају потписане концесионе уговоре са Владом Републике Србије за истраживање и производњу нафте, гаса, бакра, злата, сребра, литијума, бора и натријума, као и другог рудног блага, па самим тим није испоштован **члан 85. став 2. Устава Републике Србије**.

На основу **члана 16. став 2. Устава Републике Србије** мора се приступити изменама и допунама наведених међудржавних уговора, у делу који се односи само на рудно благо/руде, које треба урадити у складу са светском праксом и **Предлогом овог Закона**.

5. **Предлог Закона** о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага, у члану 30. одређује 7 врста концесионих накнада, за разлику од важећих **Закона** о рударству и геолошким истраживањим и **Закон** о накнадама за коришћење јавних добара, који прописују само 3 врсте накнада.

Члан 30. **Предлога Закона**, у складу је са чланом 91. став 2. Устава Републике Србије, који прописује да је обавеза плаћања пореза и других даџбина општа и да се заснива на економској моћи обвезника.

6. **Предлог Закона** о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага, у члану 35., 36. и 37., одређује обавезе инвеститора у заштити животне средине, који су у складу са **чланом 74. став 3. Устава Републике Србије**, који прописује да је свако дужан да чува и побољшава животну средину.

7. **Предлог Закона** о концесионим истраживањима и производњи рудног блага, у члану 6. одређује

технички надзор, са 16 надлежности правног лица за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага (оснива се по посебном Закону), инвеститору који врши геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага.

Члан 6. **Предлога Закона**, у складу је са Директивом 94/22/ЕЗ, о условима за одобравање и коришћење дозволе за тражење, истраживање и производњу угљоводоника, која у члану 6. тачки 4) одређује да држава осигурава надзор нужан за осигурање испуњења услова, захтева и обавеза инвеститора.

Финансирање вршења техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и производњу рудног блага, одређује члан 30. овог **Закона**.

8. **Закон о рударству** и геолошким истраживањима, је супротан **Уставу Републике Србије, члан 85. став 2.** којим је прописано да странци могу стећи право концесије на природним богатствима и добрима од општег интереса, у деловима Закона који се односи на издавање „одобрења“ за геолошка истраживања и/или експлоатацију рудног блага.

Предлог Закона о концесионим истраживањима и производњи рудног блага, у самом називу користи израз концесија, што је у складу са Уставом.

Закон о рударству и геолошким истраживањим, задржао је сва решења **Закона** о геолошким истраживањима и **Закона** о рударству из 1995, који су користили решења законодавства СФРЈ, не узимајући у обзир све Уставне промене које су се десиле од распада СФРЈ.

Доказ коришћења СФРЈ законодавних решења, најбоље се види у данашњој пракси кроз примену Правилника који се користе за билансирање резерви свих руда па и рудног блага, на основу којих се добија право на производњу рудног блага и осталих руда.

Користе се СФРЈ Правилници за билансирање резерви рудног блага:

- чврстих руда из 1979. године;
- подземних вода из 1979. године;
- нафте и гаса из 1987. године.

Између осталог, сва три правилника и даље користе, уместо ИНВЕСТИТОР или неки други тржишни појам, називе из самоуправног социјализма, Организација удруженог рада, у време самоуправљања, својевремено популарни ОУР.

Инвеститори за годишње извештаје Министарству надлежном за геологију и рударство о резервама рудног блага и осталих минералних сировина, користе прописане обрасце, који инвеститора одређује као Организацију удруженог рада (ОУР), а у време настајања тих образаца сви ОУР-и су „наше власништво“.

9. **Предлог Закон** о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага, враћа јавну/државну својину на подацима и резултатима геолошких истраживања и подацима производње рудног блага.

Закон о рударству и геолошким истраживањима, одређује у члану 4. став 3. да су геолошка истраживања и експлоатација минералних сировина у јавном интересу. Ипак члан 49. став 1. истог **Закона** одређује да носилац истраживања има право искључивог коришћења и располагања геолошким подацима и документацијом. Још лошије одређење постоји у ставу 3. члана 49. који каже да Република Србија, може тек након престанка примењених геолошких истраживања, користити резултате тих истраживања и то само у случају одбране земље или за подизање безбедности становника.

Јасно се види да су одредбе члана 4. став 3. (послови од јавног интереса) и члана 49. став 1. (инвеститор има право искључивог коришћења и располагања геолошким подацима и документацијом) директно супротне.

На овај начин, директно се пљачка, Република Србија. Становницима Србије, овим Законом, онемогућава се увид у податке од јавног значаја. Подаци од јавног значаја су подаци геолошких истраживања, нарочито подаци о резервама руда и рудног блага.

Предлог Закона, члан 5., одређује да власништво над рудним благом (став 3.) и свим резултатима геолошких истраживања (став 6.) има Република Србија.

Члан 5. **Предлога Закона**, је у складу са **чланом 85. став 2. Устава Републике Србије**, који одређује да странци могу стећи право концесије на добрима од општег интереса.

10. **Извештај о скринингу Србија, Поглавље 27** – Животна средина, урађен на основу састанака од 15-19.09. и 17-21.11.2014. године.

Директива 2006/21/ЕЗ о управљању отпадом од индустрије вађења минерала; спомиње се у овом извештају на страни 8, пасус 4. Извештаја, а на њу се референцира предлог овог **Закона**, у делу који се односи на одузимање дозволе и концесионог уговора инвеститору, члан 20., став 2. тачка 5.

11. **Извештај о скринингу Србија, Поглавље 27** – Животна средина, констатује да ће бити потребна додатна велика финансијска средства за решавање проблема загађења ваздуха и вода. Проблем решавања загађења ваздуха и вода финансијски ће бити решен коришћењем дела концесионих накнада, која управо дефинише овај **Закон**.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага уређује се комерцијално управљање истраживањем и експлоатација рудног блага, а дефинише и технички надзор и концесионе накнаде.

У члану 2. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је шта је рудно благо, власништво и суверенитет над рудним благом, начин експлоатације (став 7.: само подземним методама), 3 главна ограничења инвеститора и припрему рудног блага (став 9.: без хемијске припреме, а јаловина се враћа у подземље).

У члану 3. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је значење израза. Први пут је дефинисана најмања и највећа дубина истраживања (тачка 11.) и експлоатације рудног блага (тачка 6.).

У члану 4. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинише се да је Република Србија власник рудног блага, као и свих података и документације која је настала током истраживања и експлоатације рудног блага.

У члану 5. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисане су 4 надлежности Министарства задуженог за геологију и рударство.

У члану 6. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је 16 надлежности Националне агенције (оснивање уређено посебним Законом).

У члану 7. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана је правна заштита одлука Министарства и Националне агенције, обавезе инвеститора да извршава исте одлуке, као и поступак жалбе.

У члану 8. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага одређује се 5 ограничења инвеститора за учешће на тендеру за истражни/експлоатациони простор, као и 5 неопходних доказа за учешће на тендеру.

У члану 9. Предлог Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага одређује да Влада Републике Србије мора дати сагласност за пренос власништа над дозволом и концесионим уговором на другог инвеститора, као и друге обавезе.

У члану 10. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је да се дозвола за истраживање и експлоатацију рудног блага може добити само на основу тендера.

У члану 11. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисан је поступак издавања дозволе.

У члану 12. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је тражење услова и сагласности од органа и организација локалне самоуправе за истражни и производни простор.

У члану 13. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је 6 обавезних чланова комисије за реализацију тендера.

У члану 14. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је 10 ставки које треба урадити пре расписивања тендера.

У члану 15. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисан је поступак издавања дозволе.

У члану 16. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисани су рокови и начин доставе понуде на тендер, као и доношење одлуке о додели дозволе.

У члану 17. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисан је садржај дозволе за истраживање са 9 обавезних ставки.

У члану 18. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана су права која се стичу на основу дозволе за истраживање.

У члану 19. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисан је рок важења дозволе до 50 година (до 10 година за геолошка истраживања и 40 година ако се испуне услови за експлоатацију рудног блага).

У члану 20. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је: 4 разлога за укидање дозволе, као и 6 разлога за одузимање дозволе, а без ваљане дозволе престаје важност концесионог уговора.

У члану 21. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага, став 3. дефинисано је коришћење земљишта и подземља, начин уласка у земљиште, привремена експропријација земљишта, по цени најближег градског грађевинског земљишта, града са најмање 50.000 становника, помоћ инвеститору.

У члану 22. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је да постоје 2 врсте концесионих уговора, њихово комбиновање, уговори морају обавезно да садрже 34 поглавља/ставке.

У члану 23. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је трајање и ваљаност концесионог уговора, регистри.

У члану 24. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага одређени су услови раскида концесионог уговор, који морају бити написани у самом концесионом уговору.

У члану 25. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је власништво на имовини за геолошка истраживања и рударске радове.

У члану 26. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисани су услови вршења геолошких истраживања и рударских радова који морају бити уређени концесионим уговором, обавезе инвеститора када се пронађу нове резерве рудног блага.

У члану 27. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана су права Србије на откуп произведеног рудног блага.

У члану 28. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага одређено је да технички надзор на истраживању и експлоатацији рудног блага врши Надлежно тело за технички надзор.

У члану 29. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је вршење мерења произведених количина рудног блага.

У члану 30. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је 7 врста концесионих накнада које су детаљно уређене посебним Законом.

У члану 31. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је 8 права инвеститора.

У члану 32. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је 14 обавеза инвеститора.

У члану 33. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисане су одговорности инвеститора за: извођење геолошких истраживања, за извођење рударских радова и пропусте.

У члану 34. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана је заједничка експлоатација рудног блага.

У члану 35. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана су општа начела заштите животне средине, безбедности и здравља људи и имовине.

У члану 36. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је 6 обавезних мера заштите животне средине.

У члану 37. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана је обавеза инвеститора да о свом трошку санира истражни и/или експлоатациони простор, као и надзор реализације санације.

У члану 38. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана је заштита и безбедност на раду.

У члану 39. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинише се стабилност одредби концесионог уговора.

У члану 40. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага детаљно је дефинисано власништво над подацима и документацијом везаним за рудно благо.

У члану 41. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана је заштита тајности података и рокови.

У члану 42. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је да инвеститор мора одржавати 5 врста полиса осигурања.

У члану 43. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је значење и последице више силе.

У члану 44. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисани су професионални услови стручњака који врше технички надзор над активностима инвеститора на истражном и експлоатационом простору; да стручњаци који врше технички надзор имају статус службеног лица и помоћ МУП-а у случају потребе.

У члану 45. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага одређено је 4 посебне мере за спровођење техничког и инспекцијског надзора. Технички надзор је детаљно одређен посебним Законом.

У члану 46. Предлог Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага одређује поступак отклањања утврђених недостатака из члана 45.

У члану 47. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисан је као привредни преступ загађење ваздуха, воде и земљишта. За привредни преступ правно лице/инвеститора плаћа казну од 4.000.000 до 40.000.000 динара. Такође су дефинисане казне за запослене који су директно одговорни.

У члану 48. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисан је као привредни преступ инвеститора за неиспуњавање члана 8., 3.2, 36. и 45 Закона, у вредности од 4.000.000 динара до 20.000.000 динара. Такође су дефинисане казне за запослене који су директно одговорни.

У члану 49. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисане су прекршајне одредбе инвеститору за члан 32., 36. и 37. Закона у вредности од 4.000.000 динара до 20.000.000 динара. Такође су дефинисане казне за запослене који су директно одговорни.

У члану 50. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисане су прекршајне одредбе инвеститору за члан 26., 29. и 30. Закона у вредности од 2.000.000 динара до 10.000.000 динара. Такође су дефинисане казне за запослене који су директно одговорни.

У члану 51. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисани су прекршаји руководиоца надлежног државног тела и/или јединице локалне самоуправе и/или правног лица са јавним овлашћењима, ако не изврши обавезе по члану 12., у износу од 200.000 динара до 1.000.000 динара.

У члану 52. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисани су прекршаји Управе Агенције за рудно благо, у износу од 200.000 динара до 1.000.000 динара, ако не изврши обавезе по по члану 57. Закона.

У члану 52. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисани су прекршаји председнику Владе Републике Србије и члану Владе, у износу од 200.000 динара до 1.000.000 динара, ако не изврши обавезе по по члану 55. Закона.

У члану 53. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је одузимање имовине и одузимање имовинске користи инвеститору за привредни преступ из члана 47. овог закона.

У члану 54. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана је одговарајућа примена осталих прописа, ако нису у супротности са овим законом.

У члану 55. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана је обавеза израде 4 нова прописа којима се уређују:

1. концесионе накнаде за истраживање и експлоатација рудног блага;
2. вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага;
3. изградња и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха;
4. изградња и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода.

У члану 56. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисана је примена овог закона и других прописа.

У члану 57. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисане су обавезе Управе надлежног тела за технички надзор инвеститора који врши геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага за израду и давање на усвајање Влади Републике Србије 4 подзаконска прописа у року од 2 месеца од именовања.

У члану 58. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је завршавање тренутно започетих поступака издавања дозвола за геолошка истраживања или дозвола за експлоатацију, као и прилагођавање стечених права инвеститора у члану 85. став 2. Устава Републике Србије и овом Закону.

У члану 59. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага одређује се годишње усклађивање новчаних/динарских давања.

У члану 60. Предлога Закона о концесионим истраживање и експлоатацији рудног блага дефинисано је ступање на снагу Закона.

IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Предлог Закона о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага, а нарочито његова примена, створио би позитиване ефекте на:

- повећање укупног богатства Републике Србије, на тржишним основама, успостављањем власништва на подацима и документацијом резултата геолошких истраживања и производње рудног блага. Колико је то укупно богатство, може се видети на примеру техничке документације НИС-а, чија је укупна реална вредност у тренутку продаје била око 5 (пет) милијарди америчких долара (US\$);
- повећање усклађености законодавства Републике Србије, са Европским законодавством;
- повећања укупног прихода Републике Србије, на тржишним основама; Према доступним подацима за 2021. годину, да је примењен предложени Закон, укупни приход, Републике Србије био би повећан за око 1 (једну) милијарду америчких долара (US\$), или око 110/120 милијарди динара. Тржишно повећање прихода створило би позитиван ефект, као што следи:

а) на смањење укупног загађења ваздуха у Републици Србији, формирањем и радом Агенције за филтере стационарних извора загађења ваздуха, која се оснива по посебном Закону;

б) на смањење укупног загађења вода (површинских, подземних) у Републици Србији, формирањем и радом Агенције за пречистаче отпадних вода, која се оснива по посебном Закону.

V ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није нужно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије. Коначну процену треба да направи министарство надлежно за послове финансија.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа
Народни посланик проф. др Јанко Веселиновић

2. Назив прописа
Предлог закона о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага

The Proposal of the Law on concession exploration and exploitation of mineral resources

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа,

/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
Директива бр. 94/22/ЕЗ Европског парламента и Савета о условима за издавање и коришћење овлашћења за проспекцију и производњу угљоводоника

Directive 94/22/EC of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on the conditions for granting and using authorizations for the prospection, exploration and production of hydrocarbons.

Директива 2006/21/ЕЗ Европског парламента и Савета од 15. марта 2006. године о отпаду из екстрактивних индустрија (рударски отпад)

Directive 2006/21/EC of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 on the management of waste from extractive industries and amending Directive 2004/35/EC - Statement by the European Parliament, the Council and the Commission

Потпуно усклађено

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу.

С обзиром да постоје секундарни извори права Европске уније који обрађују овај Предлог закона, уз овај Предлог закона се доставља Табела усклађености.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

/

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

/

ТАБЕЛА УСКЛАЂЕНОСТИ

1. Назив прописа Европске уније : Директива 94/22/ЕЗ Европског парламента и Савета од 30 маја 1994. године о 94/22/ЕЗ о условима за одобравање и коришћење дозволе за тражење, истраживање и производњу угљоводоника – делимично усклађено <i>(Directive 94/22/EC of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on the conditions for granting and using authorizations for the prospection, exploration and production of hydrocarbons)</i>	2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 1994L0022
---	--

3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:	4. Датум израде табеле:
15 народних посланик Посланичке групе Уједињени чији је носилац др Јанко Веселиновић	27. март 2023. године
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага The Proposal of the Law on concession exploration and exploitation of mineral resources	6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА:
	Нема.
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа са ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
чл. 5 ст. 2.	држава чланице које предузимају мере како би се повећала ефикасност	члан у 6, став 2., тачка 5., тачка 8. тачки 16; члан у 22., став 5., тачка 1, тачка 2	Национална агенција за технички надзор рада инвеститора и њене надлежности	Потпуно усклађено		Потпуно усклађено

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
члан 6 став 1, тачка 3	одређује да правила за плаћање доприноса одређује држава чланица	члан 30	дефинисано је 7 врста концесионих накнада које су детаљно уређене посебним Законом.	По тпу но уск лађ ено		Потпуно усклађено
Члан 6 став 3	одређује када држава чланица може противи одлукама инвеститора у погледу политике производње	члан 22., став 5., тачка 11., тачка 14, тачка 23	дефинисано је да постоје 2 врсте концесионих уговора, њихово комбиновање, уговори морају обавезно да садрже 34 ставке и три ставке се тичу финансирања почетка, тока, програма годишње производње; 14) Услове и правила израде и провере рударских пројеката и техничког информисања Националне агенције о свим активностима	По тпу но уск лађ ено		Потпуно усклађено
Члан 6 став 4 тачка 3	одређује да држава чланица врши заштиту својих финансијских интереса	Члан 30	дефинисано је 7 врста концесионих накнада које су детаљно уређене посебним Законом.	По тпу но уск лађ ено		Потпуно усклађено
Члан 6 Тачка 3	одређује да држава чланица осигурава надзор нужан за осигурање испуњења услова, захтева и обавеза инвеститора	Члан 44 Члан 45 члан 46	дефинисани су професионални услови стручњака који врше технички надзор над активностима инвеститора на истражном и експлоатационом простору; да стручњаци који врше технички надзор имају статус службеног лица и помоћ МУП-а у случају потребе, одређене су 4 посебне мере за спровођење техничког и инспекцијског надзора и такође се утврђује поступак отклањања утврђених недостатака из члана 45.	По тпу но уск лађ ено		Потпуно усклађено

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Члан 10	одређује да је држава чланица надлежна за формиња надлежног тела (за рудно благо) и о томе обавештава Европску Комисију	Члан 6	дефинисано је 16 надлежности Националне агенције (оснивање уређено посебним Законом).	Потпуно усклађено		Потпуно усклађено

1. Назив прописа Европске уније : Директива 2006/21/ЕЗ Европског парламента и Савета од 15. марта 2006. године о отпаду из екстрактивних индустрија (рударски отпад) (Directive 2006/21/EC of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 on the management of waste from extractive industries and amending Directive 2004/35/EC)	2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 32006L0021
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа: 15 народних посланик Посланичке групе Уједињени чији је носилац др Јанко Веселиновић	4. Датум израде табеле: 27. март 2023. године
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага The Proposal of the Law on concession exploration and exploitation of mineral resources	6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: Нема.
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:	

Члан 2, став 1	односи на управљање отпадом који настаје истраживањем, вађењем, обрадом и складиштењем минералних сировина и радом каменолома, у даљем тексту „отпад од вађења минерала“	Члан 22 тачка 18	Помиње врсту и колџину рударског отпада као и његово управљање као обавезна ставка 1) Уговора о истраживању и подели експлоатације (производње) рудног блага; 2) Уговора о истраживању и производњи уз обавезу плаћања накнаде и пореза	Потпуно усклађено		Потпуно усклађено
----------------	--	------------------	---	-------------------	--	-------------------

Члан 2, став 2	одређује подручје примене (Отпад који настаје истраживањем, вађењем и обрадом минералних сировина; Упумпавање воде и поновно упумпавање исцрпљене подземне воде)	Члан 22 тачка 18, тачка 21, тачка 26	Помиње врсту и колчину рударског отпада као и његово управљање као обавезна ставка 1) Уговора о истраживању и подели експлоатације (производње) рудног блага; 2) Уговора о истраживању и производњи уз обавезу плаћања накнаде и пореза онда Начин техничког и управног надзора извршавања дозволе и концесионог уговора као и обавезу одвајања на посебан рачун новчаног износа или обавезу достављања банкарске гаранције за санацију истражног простора и/или производног лежишта/поља	Потпуно усклађено		Потпуно усклађено
----------------	---	--------------------------------------	---	-------------------	--	-------------------

Београд, 4. април 2023. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

проф. др Јанко Веселиновић

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Маринка Тепић

Борко Стефановић

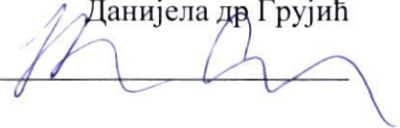
Јелена Милошевић

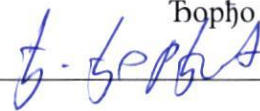
Далибор Јекић

Данијела др Грујић

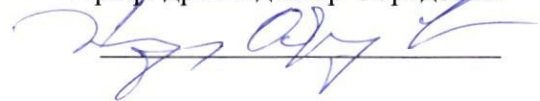
Ђорђе Ђорђевић

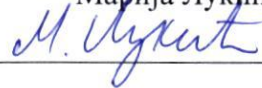
Жељко Веселиновић

Проф. др Владимир Обрадовић

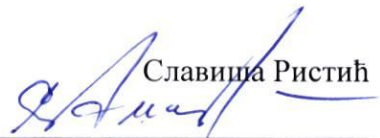
Марија Лукић

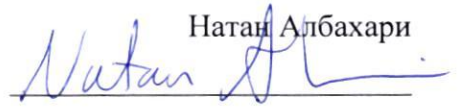
Татјана Пашић

Славиша Ристић

Наташ Албахари

Анна Орег

Павле Грбовић

Проф. др. Јанко Веселиновић

